

Mentalisering i palliativ pleje

Landskursus for palliationssygeplejersker
Kolding 2024

v. Mette Bak Gundersen

CENTER FOR MENTALISERING

Mette Bak Gundersen, psykolog

Arbejder i Center for Mentalisering primært med uddannelse og supervision

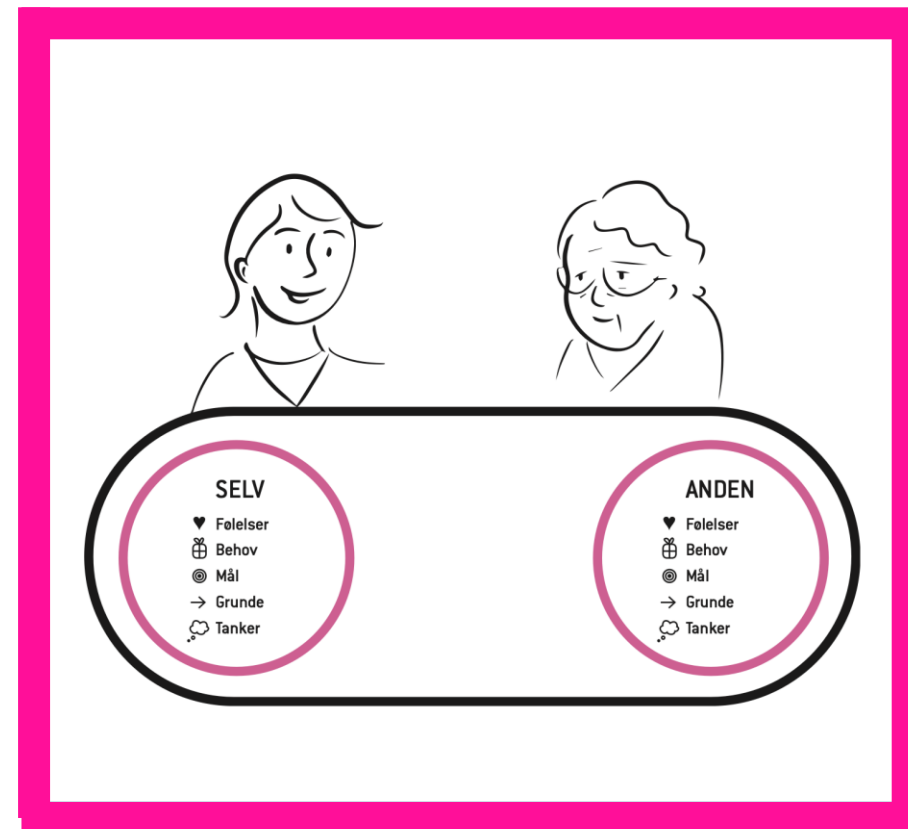

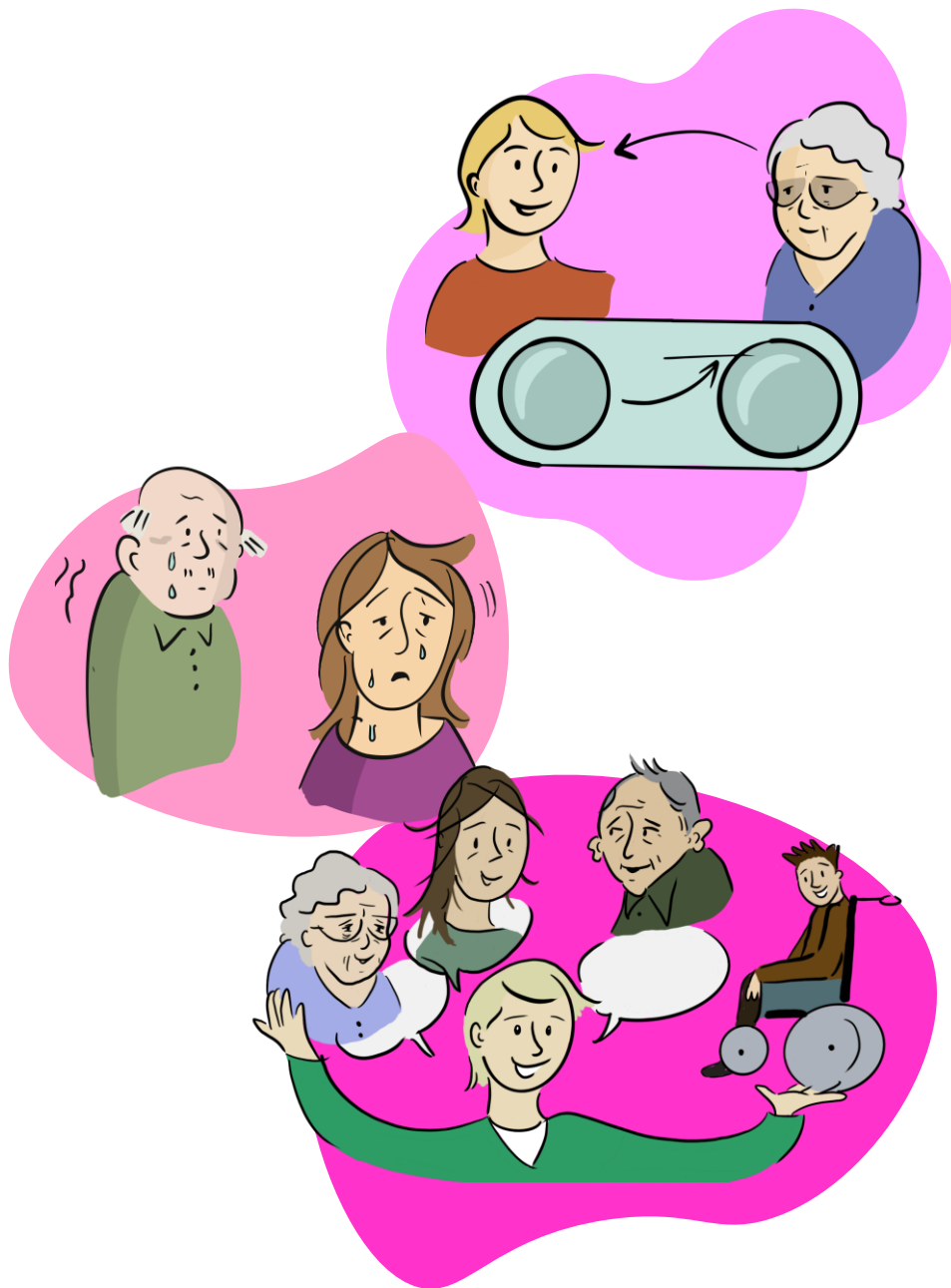
Definition af mentalisering

Mentalisering er en facet af menneskelig forestillingsevne; Det er at have fokus på mentale tilstande hos sig selv og andre, især i forbindelse med forklaring på adfærd

Det involverer at opfatte og fortolke følelser, tanker, behov, mål og grunde som forklarer folks adfærd.

Mentalisering indeholder en bevidsthed om andres omstændigheder, tidligere adfærdsmønstre og de oplevelser, som personen har været udsat for.

At have sind på sinde

At være opmærksom på egne
og andres mentale tilstande

At se sig selv udefra og den
anden indefra

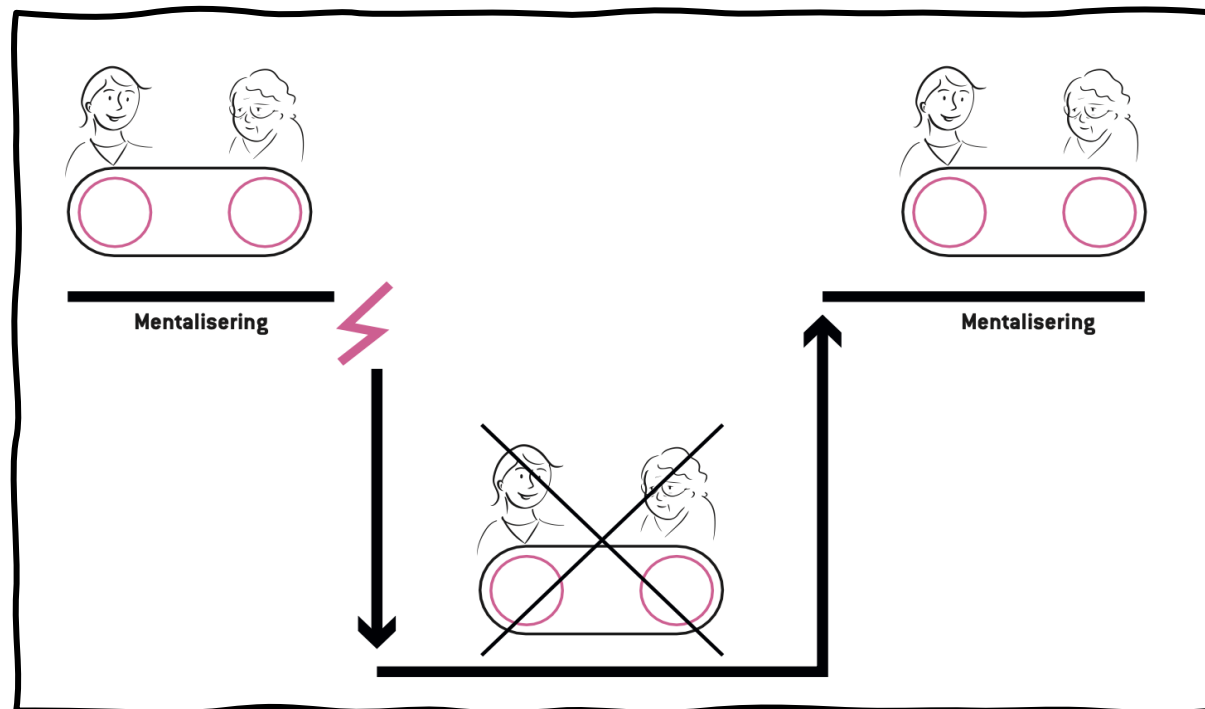
At forstå misforståelser

At se bagom adfærd

FØLELSESINTENSITET

frygt
vrede
skuffelse
skam
forvirring
afmagt

MENTALISERINGSEVNE

FØLELSSESINTENSITET

frygt
vrede
skuffelse
skam
forvirring
afmagt

MENTALISERINGSEVNE

Mentaliseringsevnen er
kontekst- og
relationspecifik

Mentaliseringsvigt

Sket når

- 1) vi har *intense følelser* på spil
- 2) vi stopper med at være *nysgerrige*

- Vi mister fokus på de mentale tilstande hos sig selv og den anden
- Vi glemmer at andre har en indre verden eller vi laver forkerte antagelser om andres indre verden
- Vi bliver ude af stand til at reagere effektivt i forhold andre mennesker
- Frustration og magtesløshed

FØLELSESINTENSITET

frygt
vrede
skuffelse
skam
forvirring
afmagt

MENTALISERINGSEVNE

Hvad er en god mentaliseringsevne?

Det handler ikke om hvorvidt man får mentaliseringssvigt eller ej – det gør vi alle

Det vi kigger mest på er

1. om man kan reflektere over et mentaliseringssvigt og reparere efterfølgende
2. om man har langvarige mentaliseringssvigt eller kortvarige mentaliseringssvigt.

Hun er bare ude på at provokere

Hun vil bare have opmærksomhed

Pseudomentalisering

Hun tænker kun på sig selv

udtrykke vished om mentale tilstande

Han manipulerer

for at sind er
nde er flygt

Hun er vant til at alle bare retter ind efter hende

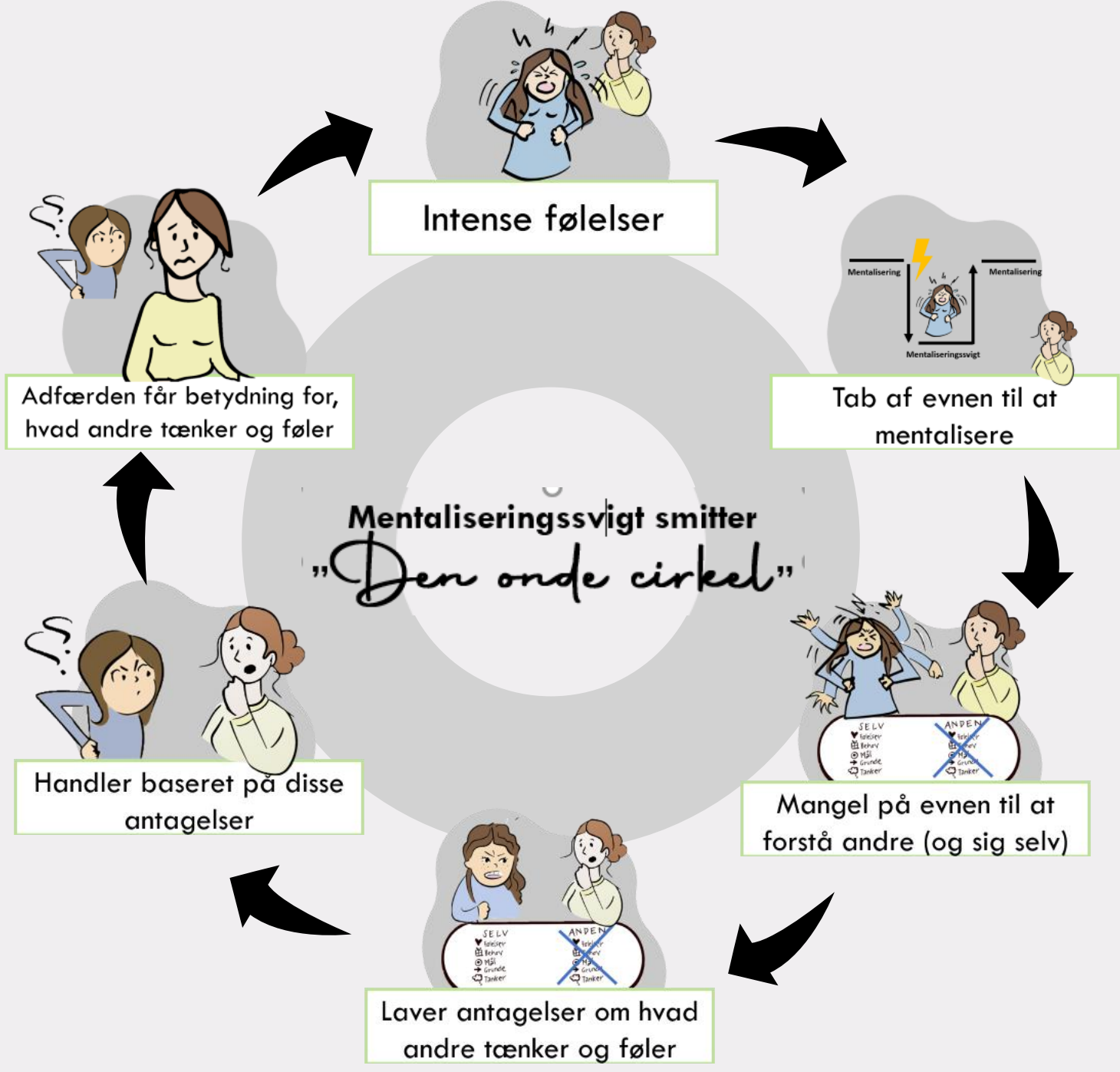
Han er ligeglad

Særlig risiko for dette i gruppe
iseringsevnen er svinge

Det skyldes hendes depression

Hvor er han ondsindet

Intense følelser

Tab af evnen til at mentalisere

Mangel på evnen til at forstå andre (og sig selv)

Laver antagelser om hvad andre tænker og føler

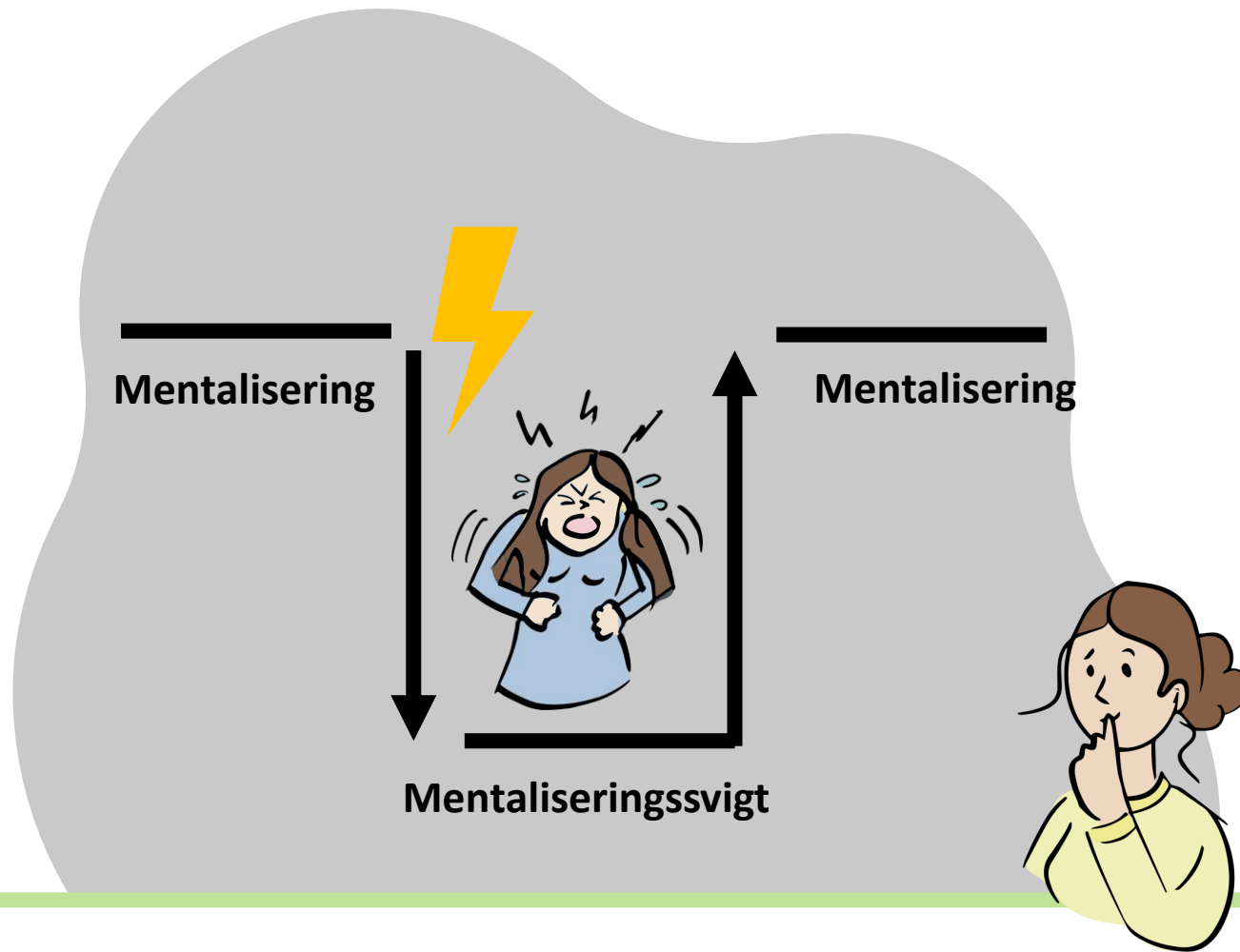
Adfærden får betydning for, hvad andre tænker og føler

Handler baseret på disse antagelser

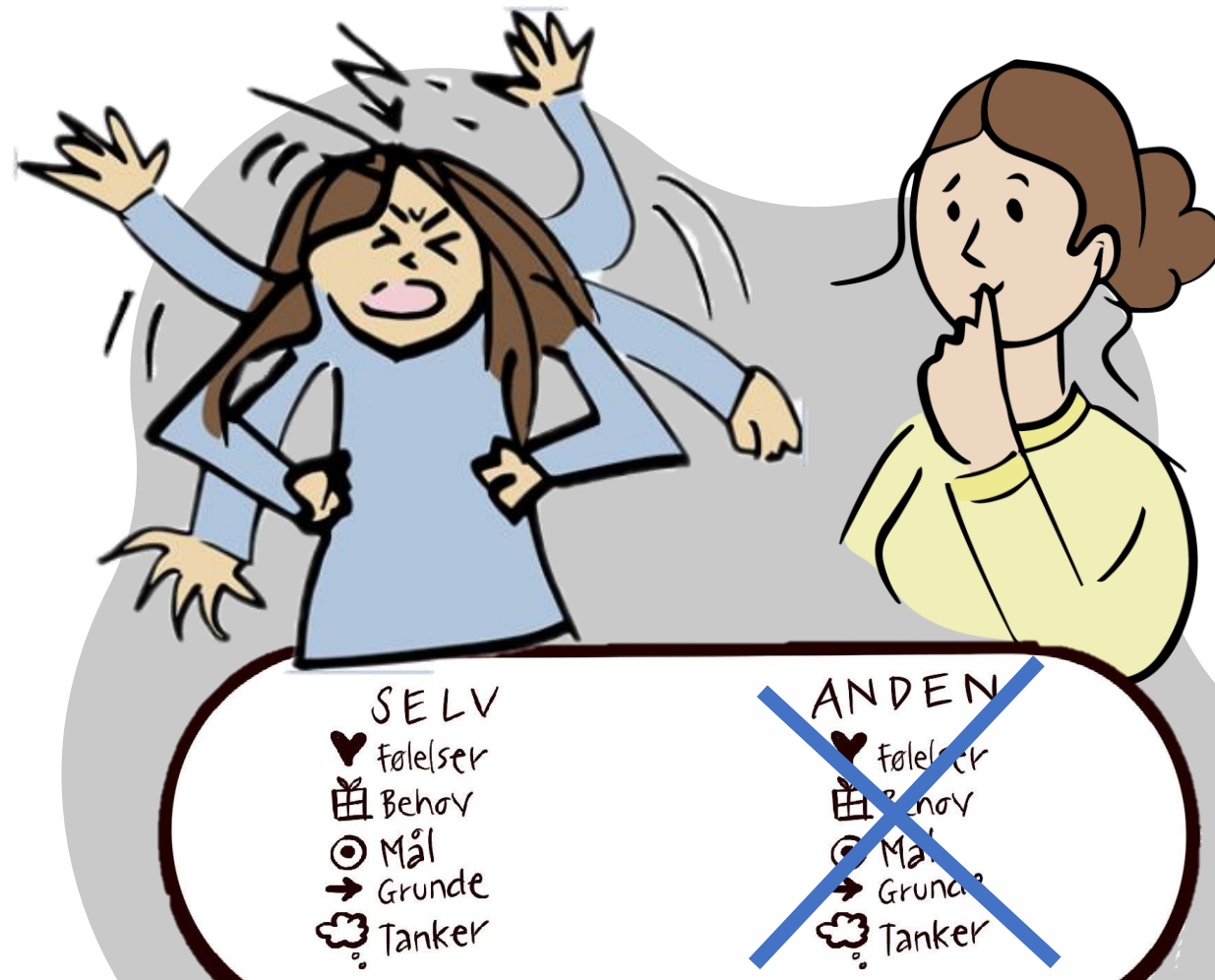
Mentaliseringsvigt smitter
"Den onde cirkel"

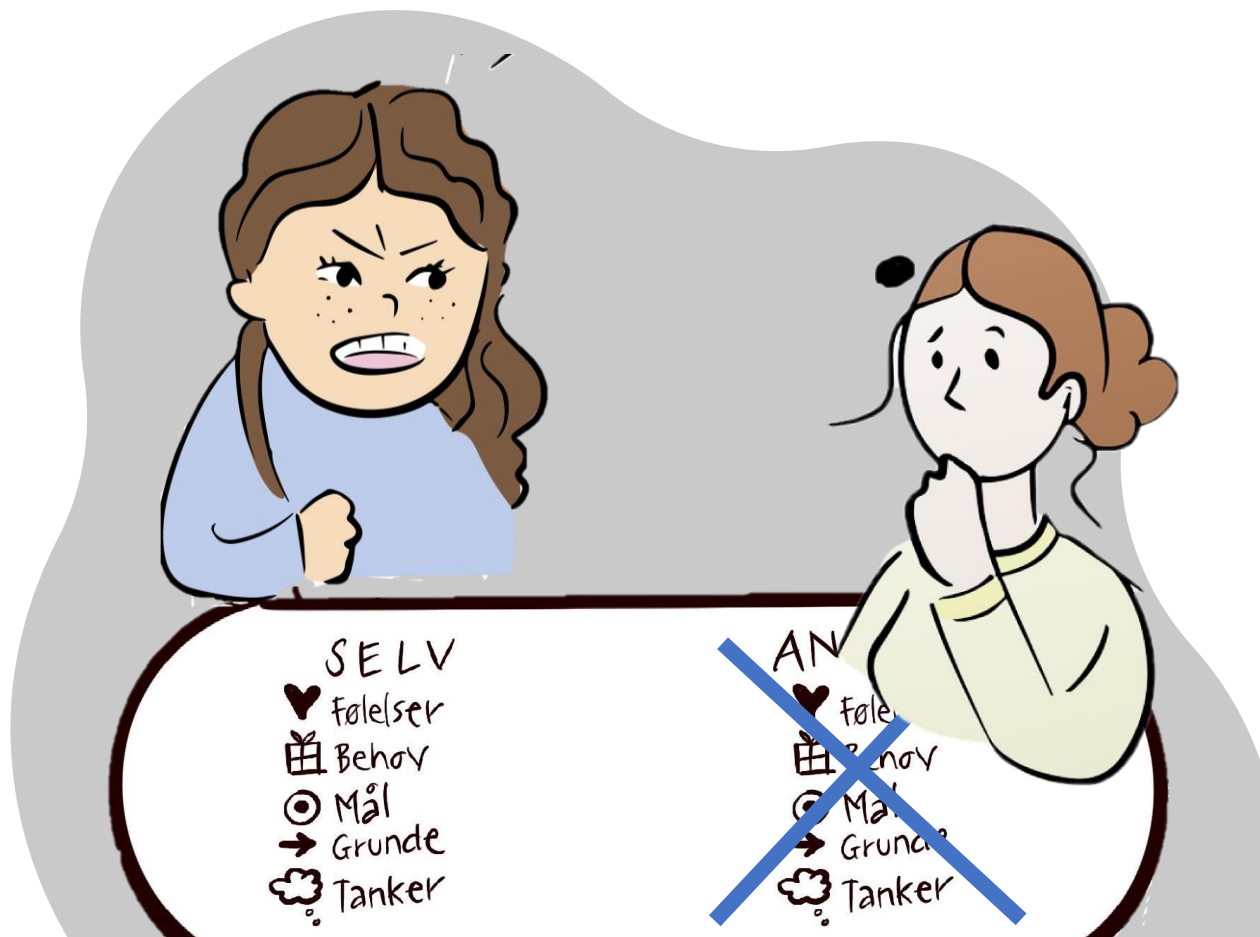
Intense følelser

**Tab af evnen til at
mentaliserere**

Mangel på evnen til at forstå andre (og sig selv)

Laver antagelser om hvad andre tænker og føler

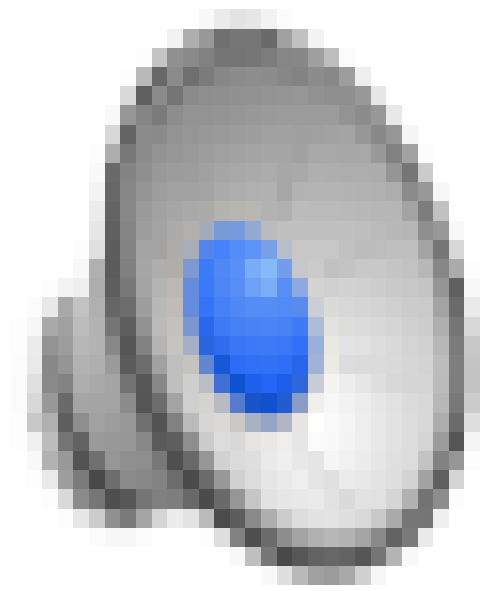

Handler baseret på disse
antagelser

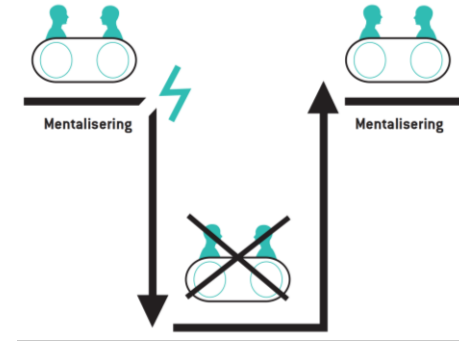
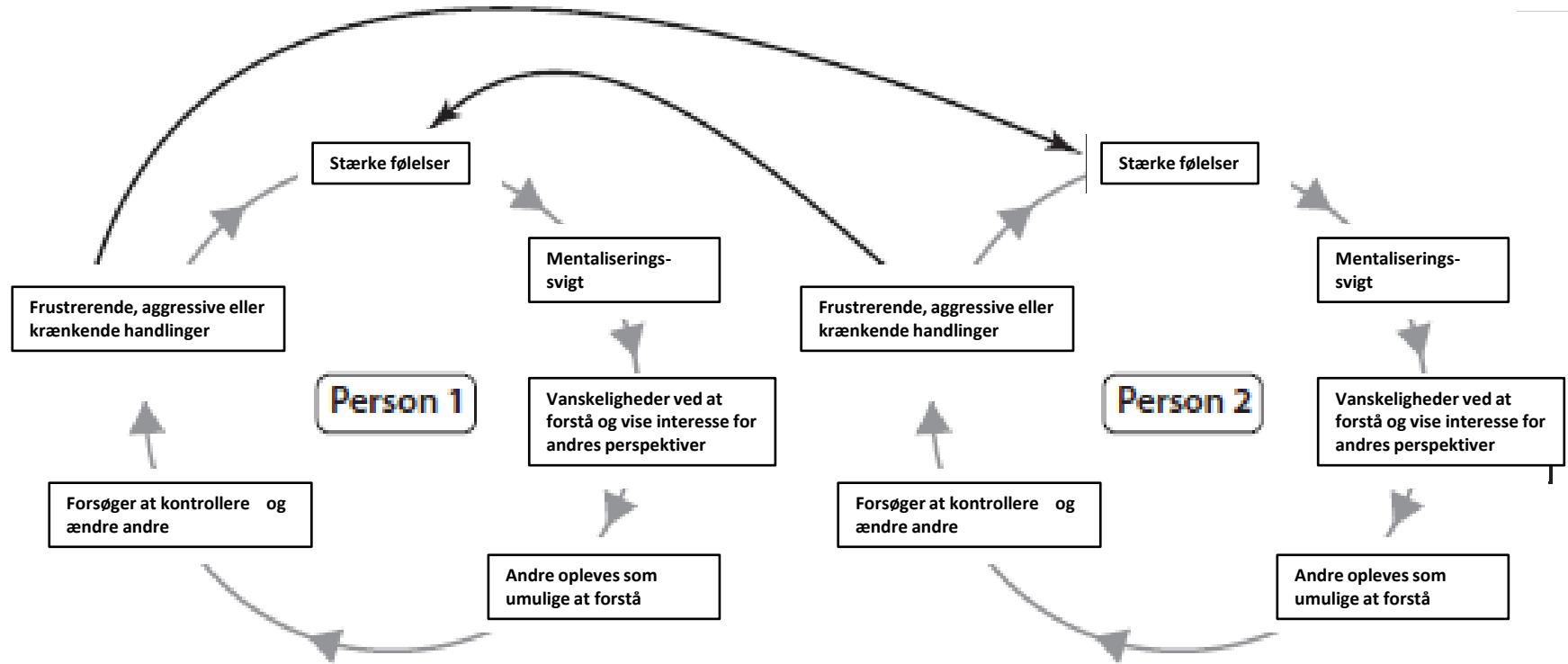

Adfærden får betydning for,
hvad andre tænker og føler

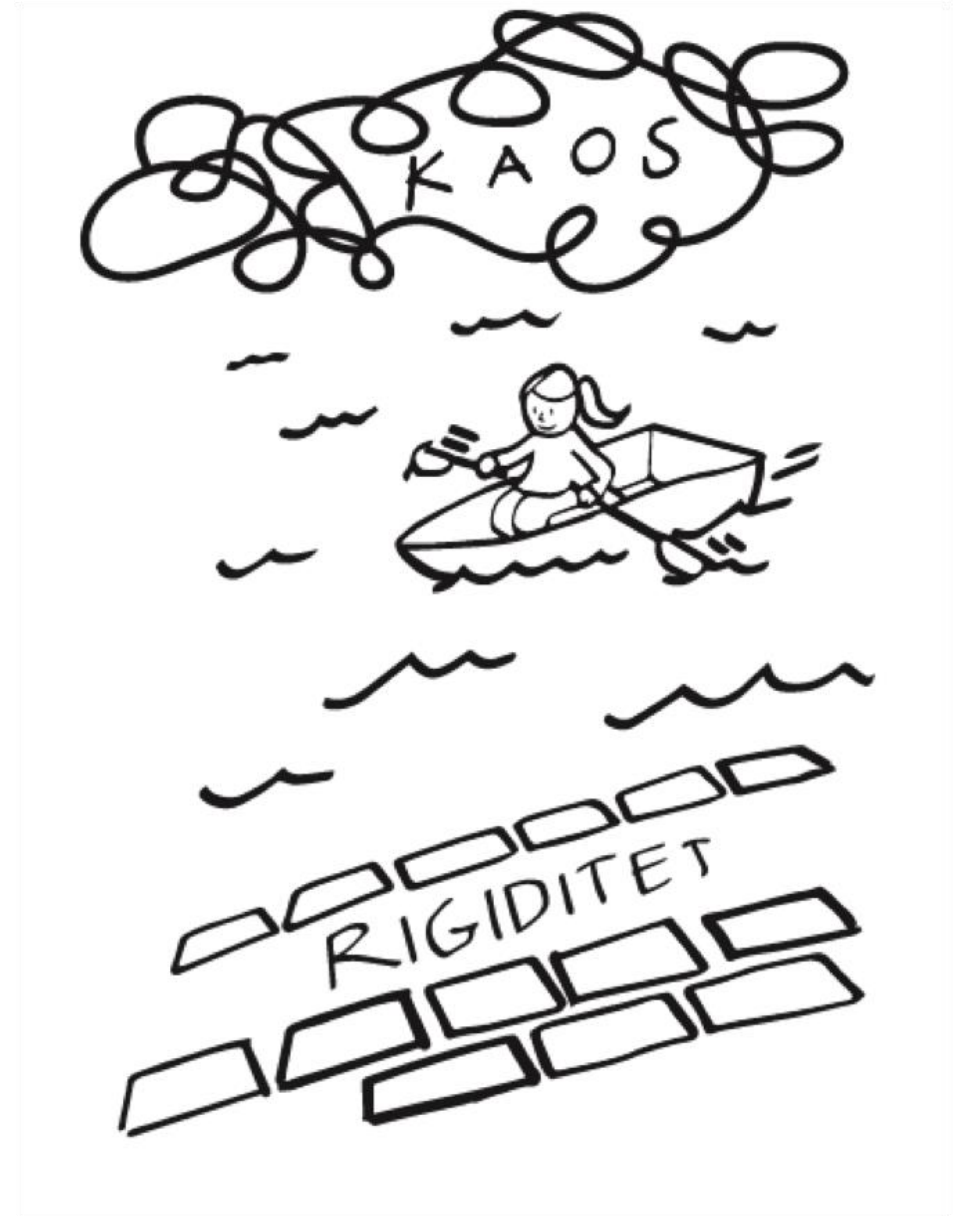
Parallele processer

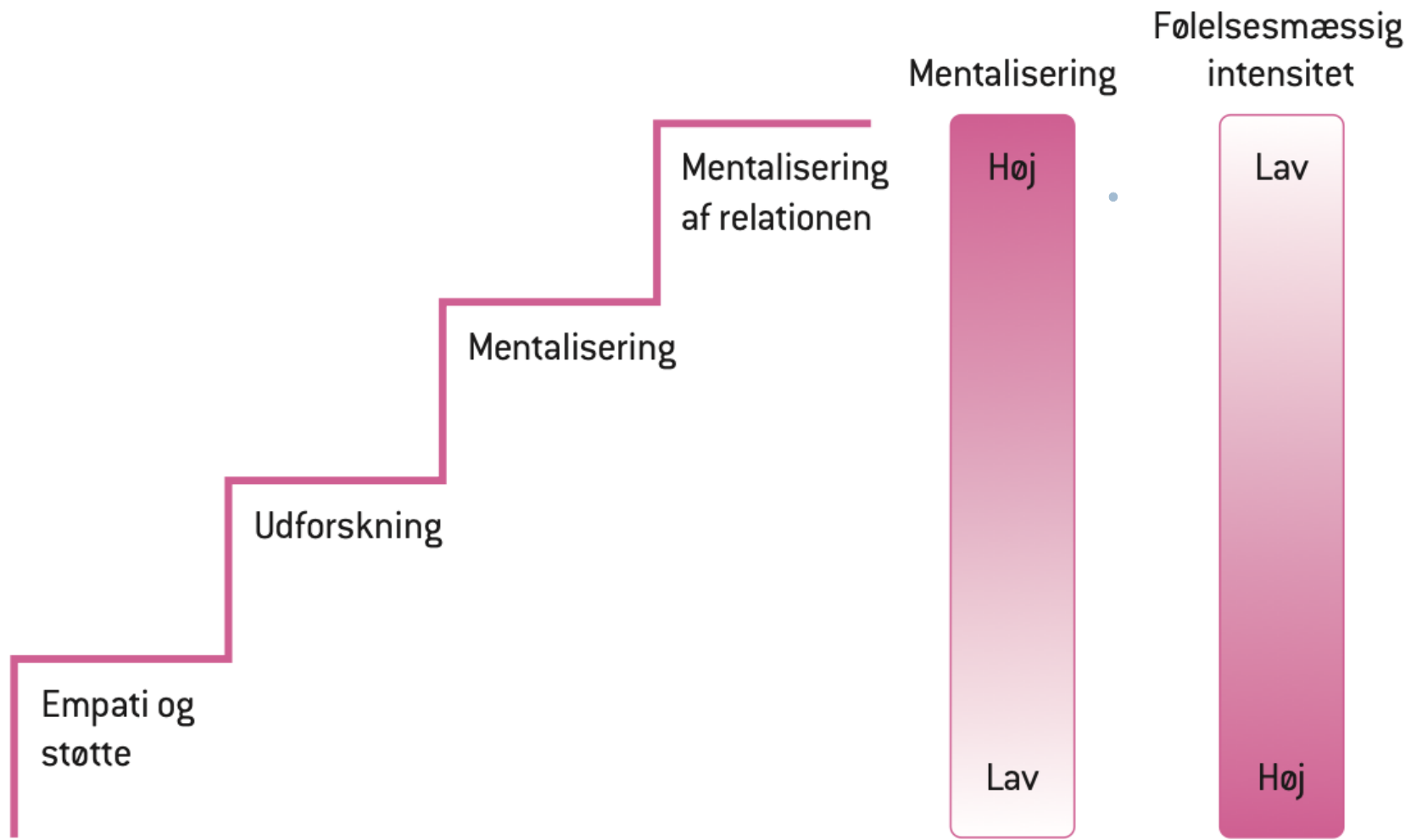
(Skårderud 2013)

- ”Når man arbejder med mennesker, der er tilbøjelige til at handle frem for at tænke og føle, er det fristende at forholde sig til dem på det niveau, de udtrykker sig på. Det betyder, at de professionelle i arbejdet med denne type er fristede til at reagere ved at handle i forhold til personens adfærd”

(Allen et. al 2010)

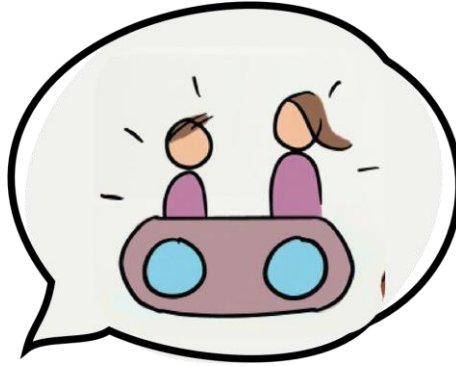

Interventionstrappen

CENTER FOR MENTALISERING

Tak for nu!

Find yderligere informationer,
ressourcer og
uddannelsesmuligheder her:

www.centerformentalisering.dk

App: Mentaliseringsguiden

www.facebook.com/centerformentalisering

@centerformentalisering

Youtube.com/centerformentalisering

Udgivelser fra Center for Mentalisering

